

In-company training

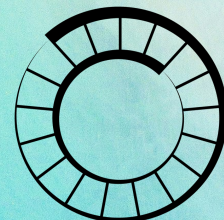
Paradigmatische communicatie

Tools voor transitiedialogen

- » Wanneer mensen in verschillende werelden lijken te leven
- » Leren ontschuldigen
- » Hermeneutiek
- » *Serious games*: de wereld van de ander verkennen



de milde
organisatie



**INNER
DEVELOPMENT
GOALS**



“Kuhn maakt ons met zijn paradigmatheorie alert op het feit dat mensen blinde vlekken kunnen hebben. Een vraag die we onszelf daarom zouden kunnen stellen, is: als iemand anders maar niet kan of wil begrijpen wat wij bedoelen, of als iemand anders maar niet lijkt te willen zien wat er misgaat en wat er nodig is aan verandering, gaat het dan over onwil of onmacht?

– Angela Stoof, in *Perspectief: Hoop houden en verschil maken in een wereld vol verandering* (2024)

INHOUD

Als we het over maatschappelijke transitie en systeemverandering hebben, kunnen we niet om de term ‘paradigma’ heen. We zeggen bijvoorbeeld tegen elkaar: “We hebben een paradigmaverandering nodig!” Of: “Z/hij zit in een oud paradigma!” Zo’n uitspraak gaat vaak gepaard met de ervaring dat we elkaar maar niet kunnen begrijpen, hoeveel moeite we ook doen. Het is dan net alsof we in verschillende werelden leven.

Paradigmatheorie

Dit roept veel vragen bij ons op. Hoe kan het, dat we elkaar in de dialoog zó kunnen kwijtraken? Klopt ons gevoel dat we soms in verschillende werelden lijken te leven, en hoe komt dat? Is het mogelijk om op de een of andere manier toch bruggen te creëren? Hoe doen we dat dan?

In deze training gaan we op zoek naar antwoorden op deze vragen. Het theoretische vertrekpunt is de paradiigmatheorie van de wetenschapsfilosoof Thomas Kuhn. Door hem zijn de termen ‘paradigma’ en ‘paradigmaverandering’ gemeengoed geworden.

Minder bekend is dat Kuhn zich grondig heeft verdiept in de relatie tussen paradigma’s en taal. Hier vinden we een bron van herkenning en inzicht, maar ook praktische aanknopingspunten voor *paradigmatische communicatie*: een dialoog die rekening houdt met het feit dat gesprekspartners verschillende paradigma’s hebben.

Serious games: de wereld van de ander ontdekken

Een belangrijke werkvorm in deze training is de *serious game*. De lesruimte wordt zodanig ingericht dat het is alsof je in het hoofd (het paradigma) van een ander kruipt. Je opdracht: ontdek in wiens hoofd je zit.

Tijdens deze zoektocht leer je om gebruik te maken van hermeneutische technieken. Deze werden ook door Kuhn toegepast. Het woord ‘hermeneutiek’ is verbonden met de Griekse god Hermes, de boodschapper die tussen de wereld van de goden, mensen en doden kon reizen. Ook wij kunnen leren om zo’n reizende beweging te maken en vertalers of spreidstandkunstenaars te worden.

Inner Development Goals (IDG)

De training is gekoppeld aan het internationaal veelgebruikte IDG-raamwerk. De IDG’s (*Inner Development Goals*) zijn de soft skills die we met elkaar nodig hebben om transitie en systeemverandering in gang te zetten en de *Sustainable Development Goals* (SDG) te behalen. Zie ook: innerdevelopmentgoals.org.

DOELSTELLINGEN

In deze training werk je aan de volgende IDG's:

Zijn: de relatie met jezelf

- » Je voelt je minder snel bedreigd door fundamentele onderlinge verschillen en kunt je daardoor kwetsbaarder opstellen in een gesprek.
- » Je hebt jezelf geoefend in nieuwsgierigheid en openheid, juist waar grote verschillen tussen mensen bestaan. Je hebt ervaren hoe dit een bron kan zijn voor persoonlijke groei en ontwikkeling.

Denken: cognitieve vaardigheden

- » Je weet wat paradigma's zijn en hoe deze ervoor kunnen zorgen dat mensen elkaar niet meer kunnen verstaan. Je kunt hierdoor helderheid en rust aanbrengen in de dialoog.
- » Je kunt technieken toepassen die je helpen om het paradigma van de ander te begrijpen. Vice versa kun je anderen helpen om jou beter te begrijpen.
- » Je bent je meer bewust van blinde vlekken bij jezelf en anderen. Daardoor krijgen verschillen tussen mensen een milder en menselijker karakter.

Je verbinden: hart hebben voor anderen en de wereld

- » Je hebt jezelf geoefend in empathie en compassie, juist op de plekken waar het schuurt en je de ander niet begrijpt (emotionele intelligentie).

Samenwerken: sociale vaardigheden

- » Je hebt je verder bekwaamd in communicatieve vaardigheden. Je weet beter hoe je ruimte kunt creëren rondom de fundamentele verschillen die er tussen gesprekspartners kunnen zijn.
- » Je begrijpt beter waarom er zulke heftige emoties in het spel kunnen zijn bij verschillende paradigma's. Daardoor ben je beter in staat om een basis te leggen voor psychologische veiligheid. Juist wanneer de verschillen tussen mensen groot zijn, in bijvoorbeeld een multi-stakeholderdialoog, is dit essentieel.

Handelen: verandering mogelijk maken

- » Je bent je bewuster van het feit dat paradigma's en creativiteit hand in hand gaan. Een paradigma gaan begrijpen betekent: de randen van je eigen blikveld gaan zien (en niets werkt daarbij zo goed als de dialoog met andersdenkenden). Daarmee leg je een basis voor een wezenlijk ander perspectief en dus voor echte verandering.

DOELGROEP

Changemakers, leiders en leden van transitieteams, begeleiders van multi-stakeholderprocessen. Professionals die betrokken zijn bij en met elkaar samenwerken aan transitievraagstukken rondom bijvoorbeeld klimaat, biodiversiteit, water, duurzaamheid, voedsel, landbouw, ruimte, energie, economie, zorg, onderwijs, sociale rechtvaardigheid en democratie. Mensen met een hart voor de dialoog, voor de goede zaak en voor elkaar.



DOCENT

De training wordt verzorgd door transitiepsychologe dr. Angela Stoof.

In mei 2024 verscheen haar boek *Perspectief: Hoop houden en verschil maken in een wereld vol verandering*, dat lovende recensies kreeg.

Eerder werkte Angela 15 jaar in het hoger onderwijs, als onderzoeker en docent.

Angela: “Mijn missie is om mensen, in uiteenlopende rollen en posities, toe te rusten voor de grote vraagstukken van onze tijd. We moeten durven spelen, onderzoeken, verbeelden. We moeten onszelf weer leren toe-eigenen te midden van oude systemen, chaos en onzekerheid. En we moeten leren hoe we de ruimte voor een ander werkelijk kunnen openhouden.”

INTERESSE IN DEZE IN-COMPANY TRAINING?

Wil je de training *Paradigmatische communicatie* volgen, samen met je collega's of transitieteam? Of wil je in een persoonlijk gesprek onderzoeken of deze training geschikt is voor jouw team en transitie-opgaven? Neem contact op om de mogelijkheden te verkennen:

Email: angela@demildeorganisatie.nl.

Telefoon: 06 23 33 04 74

AANVULLENDE TRAININGEN

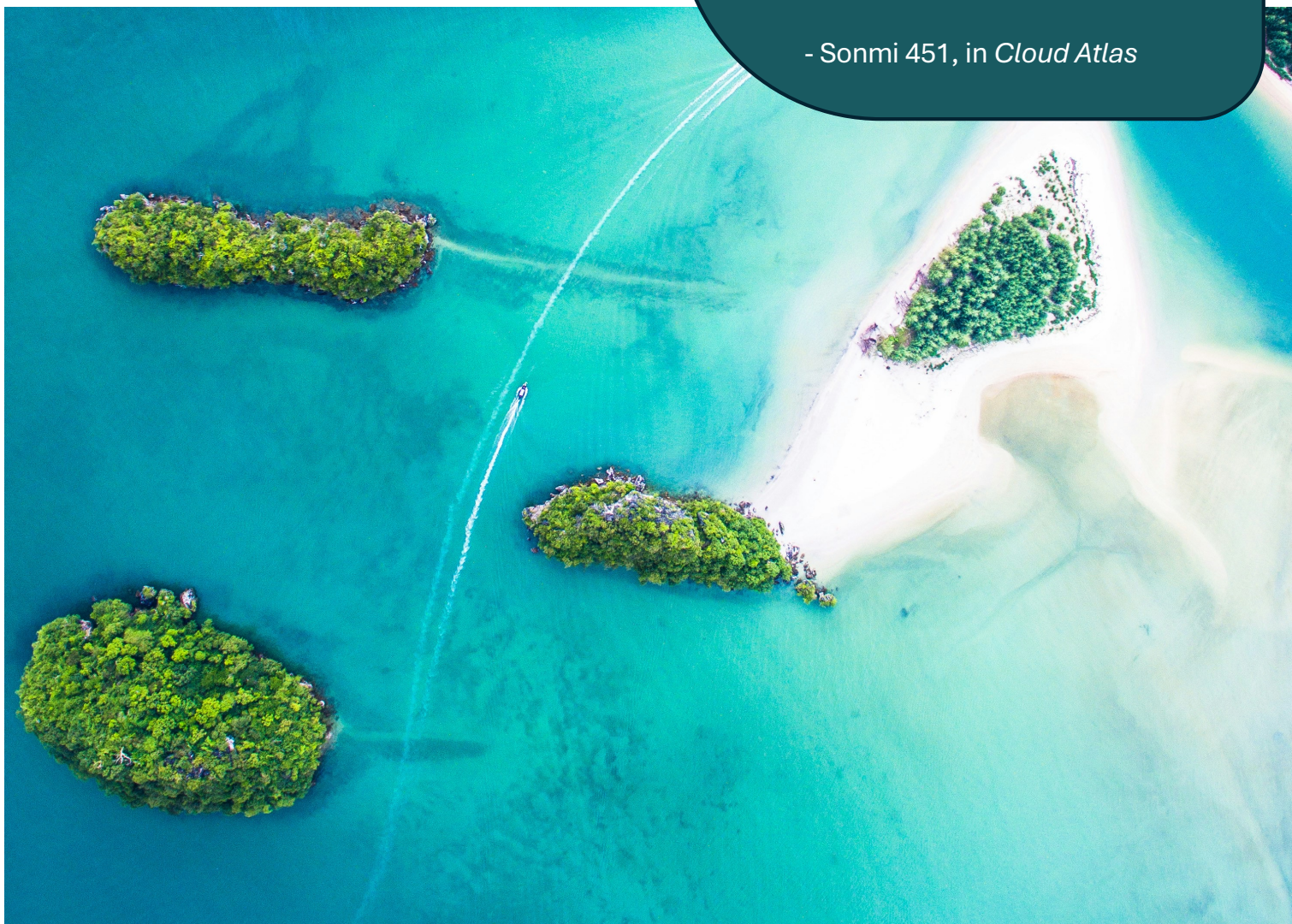
De training maakt deel uit van een breder programma, getiteld: *Tools voor transitiedialogen*. Dit programma omvat drie (los van elkaar te volgen) trainingen, die allemaal zijn gericht op het ontwikkelen van IDG-skills in relatie tot transitiedialogen. De drie trainingen zijn:

- ✓ Morele helderheid
- ✓ Paradigmatische communicatie
- ✓ Taal en liminaliteit.

Ga je mee op reis? Welkom!

Our lives are not our own.
From womb to tomb,
we are bound to others,
past and present,
and by each crime and every
kindness,
we birth our future.

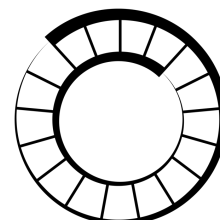
- Sonmi 451, in *Cloud Atlas*



Credits

- Foto cover / achterflap: Denys Nevozhai, unsplash.com
- Foto's Angela Stoof: Bart van Dieken

© 2024, De Milde Organisatie
Stadsdam 1
6851 AH, Huissen
Kvk: 81708106
info@demildeorganisatie.nl
www.demildeorganisatie.nl



**INNER
DEVELOPMENT
GOALS**